

Aan : Commissie Mobiliteit, Haven, Economie
en Klimaat

Datum : 20 april 2023

Betreft : Commissiereis MHEK in Q3 2023

Vergadering : Commissievergadering op 17 mei

Van: Madhoe Binda

Telefoon: 06 39 11 61 27

E-mail: mrd.binda@griffie.rotterdam.nl

Ons kenmerk: 23bb

1. Aanleiding

De commissie heeft de griffie verzocht een studiereis te organiseren naar een met Rotterdam vergelijkbare Europese stad met een innovatief en bruisend stadsecosysteem ter inspiratie voor bredere Rotterdamse vraagstukken rondom economisch vestigingsklimaat, haven, duurzaamheid (energietransitie), toerisme en/of smart city.

De griffie heeft opdracht gekregen de mogelijkheden te verkennen, zodat een principe-besluit kan worden genomen. Hierbij is ook oog gehouden met de volgende criteria: een 'second city' in transitie en een wederopbouwstad en/of arbeidersstad.

Er is eerder uitvraag gedaan voor suggesties voor steden en voorkeuren voor thema's bij de commissie, dit leverde een paar suggesties op. Ook is eerder uitgesproken dat het thema mobiliteit veelal lokale problemen en oplossingen kent, zodat dit thema in mindere mate hoeft worden meegenomen.

De griffie heeft uw voorkeuren meegenomen en presenteert in de notitie drie mogelijke bestemmingen (paragraaf 2). Vervolgens doen we een voorstel voor drie mogelijke reisdata (paragraaf 3) en gaan we in op de overige aspecten die van belang zijn voor de verdere invulling (paragraaf 4).

Voor een reis kort na het zomerreces is het belangrijk dat besluitvorming op korte termijn plaatsvindt over de bestemming en de reisdata. Een termijn van 4/5 maanden is nodig om een dergelijke reis te organiseren.

Gevraagde besluiten

- Wil de commissie als bestemming Antwerpen, Marseille of Gdańsk kiezen?

Indien gekozen wordt voor één van deze bestemmingen:

- Stemt de commissie in met gezamenlijk reizen (Antwerpen per trein of touringcar; Marseille per trein; Gdańsk per vliegtuig)? Eventueel ander vervoer geschiedt op eigen gelegenheid en voor eigen kosten.
- Welk van de voorgestelde datumopties heeft de voorkeur: optie 1 (23-26 augustus), optie 2 (30 augustus-2 september) of optie 3 (13-16 september)?
- Op welk thema wil de commissie zich binnen het programma verder oriënteren?

Blad: 2/5
Datum: 20 april 2023

2. Bestemming

2.1 Waarom Antwerpen (België)?

De havens van Antwerpen en Zeebrugge zetten in 2022 hun groeitraject verder onder één naam: Port of Antwerp-Bruges ter invulling van de expliciete ambitie om de eerste wereldhaven te worden die economie, mens en klimaat verzoent. De fusiehaven versterkt zo haar positie in de internationale logistieke keten en streeft leiderschap na in de energie- en digitale transitie en tegelijkertijd duurzame meerwaarde creëren voor de brede samenleving.

Met de omschakeling naar een circulaire economie en grote investeringen in de energietransitie streeft de haven naar klimaatneutraliteit in 2050. Als grote import- en exporthub met heel wat chemische industrie wil de haven op verschillende manieren de impact op het klimaat beperken. Belangrijke projecten zijn bijvoorbeeld Warmtenet Antwerpen Noord waarbij in samenwerking met de industrie, de overheid en maatschappelijke actoren wordt onderzocht hoe industriële restwarmte commercieel geleverd kan worden en Antwerp@C dat onderzoek doet naar het opslaan en hergebruik van CO₂. Antwerpen-Bruges is een broedplaats voor innovatieve, duurzame en circulaire chemie ("NextGen District").

Zeebrugge is de plek waar de energie uit de windturbineparken op zee aan land komt en de thuisbasis van LNG infrastructuur. De bouw van een groene waterstoffabriek is daar gepland; HyoffWind moet in 2024 de eerste groene waterstof produceren.

De ambitie van de haven past de stad Antwerpen als een jas. Antwerpen is ambitieus en wil meer doen: een klimaatneutrale en -robuuste stad in 2050. Met het Klimaatplan 2030 focust het op collectieve, systemische en infrastructurele maatregelen waardoor meer en grotere groepen worden bereikt

Antwerpen kan zich een op een meten met Rotterdam en heeft vergelijkbare uitdagingen. Vanwege de geringe afstand zou het programma uitgebreid kunnen worden met bijv. een bezoek aan de Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval (COVRA) in Zeeland.

Reisopties

Antwerpen is per trein in gemiddeld 2 uur aan te reizen vanaf Rotterdam. Per touringcar zou ook een mogelijkheid kunnen zijn vanwege de afstanden tussen Antwerpen, Zeebrugge en Vlissingen. De griffie zal uitzoeken welk vervoersmiddel het meest efficiënt is.

2.2 Waarom Marseille (Frankrijk)?

De metropool Aix-Marseille-Provence won eind 2022 de titel van Europese Innovatiehoofdstad, een titel die de Europese Commissie jaarlijks toekent aan een metropool of stad van minstens 250.000 inwoners. Op basis van "Innovating diversity" verdedigde de stad de diversiteit en contrasten die haar, geografisch, sociaal of economisch, kenmerken als een smeltkroes van de innovatiedynamiek die op haar grondgebied aan het werk is. Om dit te bereiken, heeft de Metropool nadruk gelegd op meer dan honderd innovatiesites op alle

Blad: 3/5
Datum: 20 april 2023

mogelijke gebieden; technologische innovatie natuurlijk, maar ook maatschappelijke en ecologische innovatie. Zo bijvoorbeeld werd l'Épopée naar voren geschoven, het eerste onderwijsinnovatiedorp in Frankrijk. Maar ook het DIAMS-project, een burgermeetsysteem dat de luchtkwaliteit meet, of evenementen zoals Emerging Valley, om de opening van het Provençaalse grondgebied voor Afrika aan te tonen.

Aix-Marseille-Provence investeert in kennis, innovatie en expertise in haar belangrijkste economische sectoren om groei en verandering te stimuleren en te verbinden. Een van Europa's grootste handelshavens werkt aan verduurzaming om economisch aantrekkelijk te blijven. Daarnaast is een van de prioriteiten van de stad het voortdurend verbeteren van de kwaliteit van het onthaal van vakantiegangers en zakenreizigers die zich meer bewust worden van het belang van duurzame criteria bij hun keuzes, Marseille wil een toonaangevende bestemming zijn voor verantwoord toerisme.

Marseille, de tweede stad van Frankrijk en een van de Franse steden waar in 2024 deels de Olympische Spelen zullen plaatsvinden, is dus niet alleen bekend om de culturele 'joie de vivre'-leefstijl. Het is een stad in beweging, waar de laatste jaren actief aan duurzaam beleid gewerkt wordt aan nieuwe projecten in de haven, openbaar vervoer, detailhandel en in de toerisme- en evenementensector.

Reisopties

Marseille is per trein in gemiddeld 8 uur aan te reizen. Aanbevolen wordt om op de heenreis rekening te houden met een reisdag.

2.3 Waaron Gdańsk (Polen)?

Na verwoesting in de Tweede Wereldoorlog werd de stad compleet heropgebouwd. Centrum van verzet in de jaren '80 tegen het communisme, nu een bloeiende havenstad en toeristische trekpleister aan de Oostzee in Noord-Polen. Het is ook het centrum van het op drie na grootste stedelijke gebied van Polen en een van de meest prominente steden in de regio.

Gdańsk heeft nog steeds een sterk geïndustrialiseerde economie, gedomineerd door scheepsbouw, petrochemische, chemische en voedselverwerkende industrieën. De technologiesector groeit in verschillende sectoren, van elektronica tot telecommunicatie en IT-engineering. De stad heeft haar groeivisie uiteengezet in het 'Gdańsk 2030 Plus Development Strategy'. De strategie is gebaseerd op het betrekken van burgers bij het besluitvormingsproces en onderscheidt vier pijlers: leren, samenwerken, mobiliteit en openheid. Sinds het Openheidsmanifest van Gdańsk in 2014 is de stad leidend op implementatie van opendata en het delen van openbare gegevens en middelen met burgers en bedrijven. Gdańsk streeft ernaar de uitdagingen aan te gaan die zijn geïdentificeerd in zijn strategie voor 2030 om de levenskwaliteit van zijn inwoners te verbeteren en zijn bevolking te vergroten. De stad heeft ook geïnvesteerd in IT-diensten, financiële en gedeelde diensten, waardoor de werkgelegenheid aanzienlijk is toegenomen

Blad: 4/5
Datum: 20 april 2023

De haven van Gdańsk is de snelst groeiende haven van Noordwest-Europa. Dankzij de gunstige locatie aan de Oostzee heeft Gdańsk zich in hoog tempo ontwikkeld tot één van de belangrijkste overslaghavens. De Poolse overheid heeft het "Central-Port"- investeringsprogramma opgezet die een grote reeks investeringen omvat waardoor de Poolse kustlijn in de 'Northern Gateway' verandert. De Poolse kust wordt steeds belangrijker voor de connectiviteit van Midden- en Oost-Europa en voor het versterken van de economische en internationale samenwerking.

Reisopties

Voor een kort bezoek aan Gdańsk is een vliegreis eigenlijk de enige reële optie. Per trein reizen kost ongeveer dag reistijd (15 à 20 uur).

3. Reisdata

Het is wenselijk om de studiereis vroeg in de raadsperiode te doen zodat u de opbrengst kunt gebruiken in uw raadswerk. In de planning rondom raadsvergaderingen en recesperiodes zijn deze data de beste optie gebleken. De data vallen in een reguliere commissieweek, alle commissies vergaderen.

Optie 1: 23-26 augustus (geen actua, geen raad, wel commissies)

Optie 2: 30 augustus - 2 september (wel actua, geen raad, wel commissies)

Optie 3: 13 - 16 september (geen actua, geen raad, wel commissies)

Woensdag middag/avond heenreis, zaterdagochtend terugreis (wellicht vrijdagavond).

Gezien de korte termijn, zal zo snel mogelijk worden gekeken of dit nog haalbaar is mbt. beschikbaarheid vervoer.

4. Overige aspecten

4.1 Het programma

Het programma wordt samengesteld door de griffie in samenwerking met SO.

Nut en noodzaak worden aangetoond door voor de commissie relevante thema's. Tijdens de commissievergadering van 17 mei kunt u input geven over welke thema's u (ook) belangrijk vindt en terug wil laten komen in het programma. Voor de commissie MHEK zijn de volgende thema's van belang: haven, economisch vestigingsklimaat, klimaat en duurzaamheid, mobiliteit, toerisme, smart city.

4.2 Samenstelling groep

Bij een werkbezoek van een commissie gaan in principe de woordvoerders in de commissie mee (1 lid per fractie; Leefbaar en VVD max. 2 leden), de voorzitter, de raadsgriffier en de ondersteuning vanuit de griffie (3p).

Blad: 5/5
Datum: 20 april 2023

Voor het goed verlopen van een programma wordt soms extra ondersteuning meegevraagd, iemand die kennis heeft van de te bezoeken stad en/of het thema van de reis.

College/ambtenaren

Afhankelijk van de in te plannen onderwerpen is het ook gebruikelijk één of meerdere wethouders (en enkele ambtenaren) uit te nodigen. Zij kennen de Rotterdamse context en kunnen de commissie ter plekke helpen om een en ander in Rotterdams perspectief te zetten. Daarnaast ook goed voor de informele contacten.

4.3 Kosten

Deze worden gemaakt voor:

- Retourreis per bus, trein of vliegtuig
- 2 overnachtingen hotel met ontbijt
- Vervoer ter plekke
- Diners, lunches
- Tolk indien nodig - voertaal in principe Engels (bij Antwerpen zoveel mogelijk Nederlands)
- Extra en onvoorzien (reisverzekering, relatiegeschenken)

Afhankelijk van moment van boeken en aantal zal deze reis naar verwachting tussen € 1.000 en € 1.250 p.p. bedragen. Afhankelijk van inhoudelijk programma en (evt. externe) begeleiding kan het uiteindelijk iets hoger uitvallen.

Vanuit de begroting is er structureel ruimte voor commissiereizen, ook deze reis wordt hieruit gedekt. De kosten van de meereizende wethouder en ambtenaren zijn voor rekening van het college respectievelijk de betreffende dienst.

4.4 Communicatie/Voorlichting

Om een ongedwongen sfeer te bevorderen is het meereizen van journalisten niet aan te bevelen. Wel is het raadzaam de media actief te informeren over doel en programma van de reis en evt. gelegenheid te geven hierover vragen te stellen.

4.5 Verdere procedure

- Indien de commissie besluit dit werkbezoek te houden, zal door de griffie een notitie aan het eerstvolgende presidium worden voorgelegd, met het verzoek in te stemmen met opzet en begroting en de griffie op te dragen dit werkbezoek te organiseren.
- Indien het presidium instemt, zal aan de commissieleden worden gevraagd een verklaring te tekenen (bij afzeggen zonder gegronde reden, ter beoordeling aan het presidium, worden gemaakte kosten doorberekend).
- De commissie wordt op de hoogte gehouden van de voorbereidingen.
- Na afloop wordt een reisverslag gemaakt (aan het presidium) dat tenminste aandacht schenkt aan: het resultaat van de reis afgezet tegen het beoogde doel, het gerealiseerde programma, de feitelijke kosten en de uitgewisselde relatiegeschenken.